

สื่อโมชันกราฟิกให้ความรู้ในกลุ่มสตรีเพื่อป้องกันภัยร้ายจากโรคมะเร็งปากมดลูก Introducing Motion Graphics in Preventing of Cervical Cancer

ศัลยพงศ์ วิชัยดิษฐ์

สาขาวิชาเทคโนโลยีมีัลติมีเดีย คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

Salyapong Wichaidit

Multimedia Technology Major, Faculty of Science and Technology,
Nakhon Pathom Rajabhat University

Abstract

Cervical cancer remains the most common cancer leading cause of cancer deaths among Thai women. According to a 2015 report of The Ministry of Public Health found that cervical cancer is the first cause of the deaths.

Motion graphics is the introduction of textual information which are presented in various forms and creativity. It can be done in various functions, such as telling story, summarize, analyze, express the information in a simple way.

This research aims to educate cervical cancer and study of users' satisfaction towards graphical media. The sample of the study was the women in Nongpaklong Subdistrict, Muang, Nakhon Pathom. The research instrument tool was a questionnaire. The data were analyzed using percentage, mean, and standard deviation. The results of the study revealed that 351 women had higher knowledge of cervical cancer and their satisfactions were in the high level. The mean score was 4.73 and the standard deviation was 0.55.

In conclusion, the present study aimed to educate women cervical cancer and its symptom warnings. The graphical motion consisted of images, animations, and various sounds so that the graphic motion were interesting.

Keywords: *Cervical cancer, Motion graphics, Knowledge in Women*

บทคัดย่อ

ปัจจุบันโรคมะเร็งเป็นปัญหาสุขภาพที่สำคัญของโลกรวมถึงประเทศไทย รายงานของกระทรวงสาธารณสุขในปี 2558 พบว่าผู้เสียชีวิตมากเป็นอันดับ 1 คือโรคมะเร็ง และมะเร็งปากมดลูกเป็นโรคมะเร็งที่พบได้บ่อยที่สุดของมะเร็งในผู้หญิงไทย

โมชันกราฟิกเป็นการนำข้อมูลที่เป็นตัวหนังสือจำนวนมาก มานำเสนอในรูปแบบต่างๆ อย่างสร้างสรรค์ สามารถเล่าเรื่องได้ด้วยตัวเอง นำข้อมูลมาสรุป วิเคราะห์ เรียบเรียง แสดงออกมาเป็นภาพในรูปแบบที่เข้าใจง่าย

งานวิจัยนี้ได้จัดทำขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความรู้ในโรคมะเร็งปากมดลูก และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้ที่มีต่อสื่อโมชันกราฟิก กลุ่มตัวอย่างคือสตรีในตำบลหนองปากโลง อ.เมือง จ.นครปฐม รวบรวมโดยใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างจำนวน 351 คน มีความรู้ในโรคมะเร็งปากมดลูกมากขึ้นและมีผลการประเมินมีความพึงพอใจดีมาก โดยมีคะแนนค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.73 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.55

สรุปผลการวิจัยเพื่อให้ความรู้ในโรคมะเร็งปากมดลูกและทราบถึงสัญญาณเตือนของมะเร็งปากมดลูก โดยโมชันกราฟิก จะประกอบไปด้วย ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว ตัวอักษร เสียงบรรยาย และเสียงประกอบต่างๆ มาผสมผสานเข้าด้วยกัน จนเกิดเป็นโมชันกราฟิกที่น่าสนใจ

คำสำคัญ – มะเร็งปากมดลูก , โมชันกราฟิก , ความรู้ในกลุ่มสตรี

1. บทนำ

ปัจจุบันโรคมะเร็งเป็นปัญหาสุขภาพที่สำคัญของโลกรวมถึงประเทศไทย โดยสาเหตุ 10 โรคร้ายเสียงตายสูงสุดของคนไทยที่เสียชีวิตมากที่สุด จะเห็นได้ว่ากระทรวงสาธารณสุข รายงานอัตราการเสียชีวิตของประชากรไทยปี 2558 มีผู้เสียชีวิตเป็นอันดับ 1 เป็นมะเร็ง (ทีมงาน honestdocs, 2558)

สถิติรายงานประจำปีของโรงพยาบาลรามาริบัติมะเร็งปากมดลูกเป็นมะเร็งในผู้หญิงที่พบเป็นอันดับ 2 รองจากมะเร็งเต้านม มะเร็งปากมดลูกเป็นโรคมะเร็งที่พบได้บ่อยที่สุดของมะเร็งในผู้หญิงไทย มักพบในช่วงอายุ 30-70 ปี (พบได้สูงในช่วงอายุ 45-55 ปี โดยผู้ป่วยส่วนใหญ่มักจะมีประวัติการมีเพศสัมพันธ์ตั้งแต่อายุยังน้อย (น้อยกว่า 17 ปี) มีคู่นอนหรือมีสามีหลายคน หรือมีสามีที่มีความสำคัญต่อการเกิดมะเร็งปากมดลูกได้ (ชลศณีย์ คล้ายทอง, 2558)

โมชันกราฟิกเป็นการนำข้อมูลที่ซับซ้อนและเข้าใจยากหรือข้อมูลที่เป็นตัวหนังสือจำนวนมาก มานำเสนอในรูปแบบต่างๆ อย่างสร้างสรรค์ ให้สามารถเล่าเรื่องได้ด้วยตัวเอง มีองค์ประกอบที่สำคัญคือ หัวข้อที่น่าสนใจ ภาพและเสียง ซึ่งจะต้องรวบรวมข้อมูลต่างๆ ให้เพียงพอ แล้วนำมาสรุป วิเคราะห์ เรียบเรียง แสดงออกมาเป็นภาพ (IT24Hrs, 2558)

จากการศึกษาปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยมีความเห็นว่าจะพัฒนาสื่อโมชันกราฟิกให้ความรู้ในกลุ่มสตรีเพื่อป้องกันภัยร้ายจากโรคมะเร็งปากมดลูก ให้ผู้หญิงที่มีอายุ 30-70 ปี จำนวน 350 คน ในเขตบริการ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองปากโลง อ.เมือง จ.นครปฐมพระแท่น เพื่อช่วยให้สตรีที่อยู่ในช่วงอายุที่มีความเสี่ยง ได้รับความรู้และป้องกันการเกิดโรคร้ายจากมะเร็งปากมดลูก

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 2.1 เพื่อพัฒนาสื่อโมชันกราฟิกให้ความรู้ในกลุ่มสตรีเพื่อป้องกันภัยร้ายจากโรคมะเร็งปากมดลูก
- 2.2 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ที่ได้รับชมสื่อโมชันกราฟิกเรื่องภัยร้ายมะเร็งปากมดลูกในกลุ่มสตรี

3. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

3.1 ทฤษฎี SMCR ของเบอร์โล

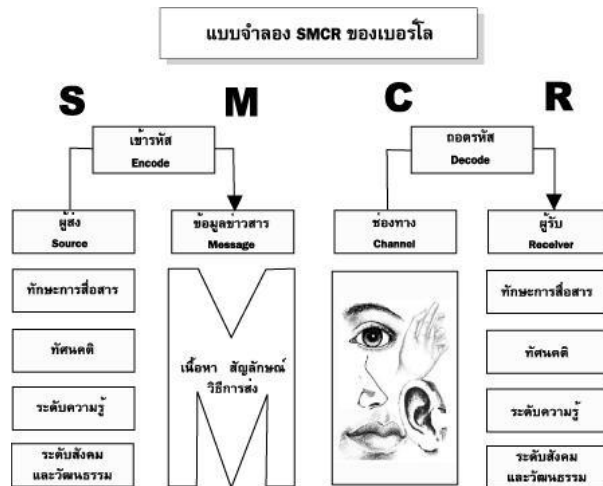
เดวิด เค เบอร์โล พัฒนาทฤษฎีที่ผู้ส่งสารและผู้รับสารมีการโต้ตอบกัน ดังภาพที่ 1 โดยทฤษฎี SMCR ประกอบด้วย

1) ผู้ส่ง (source) ต้องเป็นผู้ที่มีทักษะความชำนาญในการสื่อสารโดยมีความสามารถใน “การเข้ารหัส” (encode) เนื้อหาข่าวสาร มีทัศนคติที่ดีต่อผู้รับเพื่อผลในการสื่อสาร มีความรู้อย่างดีเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารที่จะส่ง และควรจะสามารถในการปรับระดับของข้อมูลนั้นให้เหมาะสมและถ่ายทอดระดับความรู้ของผู้รับ ตลอดจนพื้นฐานทางสังคม และวัฒนธรรมที่สอดคล้องกับผู้รับด้วย

2) ข้อมูลข่าวสาร (message) เกี่ยวข้องด้านเนื้อหา สัญลักษณ์ และวิธีการส่งข่าวสาร

3) ช่องทางในการส่ง (channel) หมายถึง การที่จะส่งข่าวสารโดยการให้ผู้รับได้รับข่าวสาร ข้อมูล โดยผ่านประสานสัมผัสทั้ง 5 หรือเพียงส่วนใดส่วนหนึ่ง คือ การได้ยิน การดู การสัมผัส การลิ้มรส หรือการได้กลิ่น

4) ผู้รับ (receiver) ต้องเป็นผู้ที่มีทักษะความชำนาญในการสื่อสาร โดยมีความสามารถใน “การถอดรหัส” (decode) สาร เป็นผู้ที่มีทัศนคติ ระดับความรู้และพื้นฐานทางสังคมวัฒนธรรม เช่น เดียวหรือคล้ายคลึงกันกับผู้ส่ง จึงจะทำให้การสื่อสารความหมายหรือการสื่อสารนั้นได้ผล

ภาพที่ 1 แผนภูมิแบบจำลอง SMCR ของ เดวิด เค เบอร์โล

ที่มา : กิดานันท์ มลิทอง, 2536

4. วิธีดำเนินการวิจัย

4.1 การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้หญิงในตำบลหนองปากโลง อ.เมือง จ.นครปฐม ที่มีอายุระหว่าง 30-70 ปี จำนวนประมาณ 4,000 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้หญิงในตำบลหนองปากโลง อ.เมือง จ.นครปฐม ที่มีอายุระหว่าง 30-70 ปี จำนวน 351 คน โดยใช้การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างของตารางเครซีและมอร์แกน

4.2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

4.2.1 สื่อโมชันกราฟิกให้ความรู้ในกลุ่มสตรีเพื่อป้องกันภัยร้ายจากโรคมะเร็งปากมดลูก

4.2.2 แบบประเมินคุณภาพสื่อโมชันกราฟิก โดยผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา และด้านเทคโนโลยีมัลติมีเดีย

4.2.3 แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ที่ได้รับชมสื่อโมชันกราฟิกเรื่องภัยร้ายมะเร็งปากมดลูกในกลุ่มสตรี

4.3 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติ

4.3.1 การวิเคราะห์ข้อมูล การประเมินความพึงพอใจของผู้ที่ได้รับชมสื่อโมชันกราฟิกเรื่องภัยร้ายมะเร็งปากมดลูกในกลุ่มสตรี ใช้แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (rating scale) คะแนนตั้งแต่ระดับมาก (4.00) ขึ้นไป ถือว่านำไปใช้ได้จริง

4.3.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้ที่ได้รับชมสื่อโมชันกราฟิกเรื่องภัยร้ายมะเร็งปากมดลูกในกลุ่มสตรี ใช้ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5. ผลการวิจัย

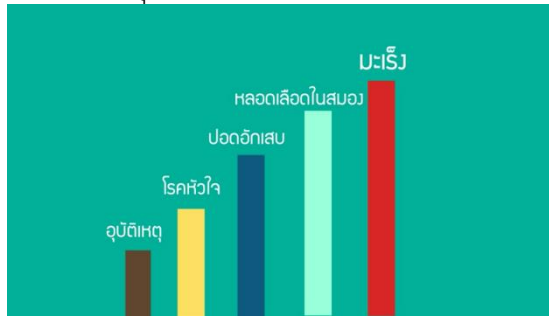
การเพื่อพัฒนาสื่อโมชันกราฟิกให้ความรู้ในกลุ่มสตรีเพื่อป้องกันภัยร้ายจากโรคมะเร็งปากมดลูก เมื่อพัฒนาสื่อเสร็จและได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้ที่ได้รับชมสื่อโมชันกราฟิกเรื่องภัยร้ายมะเร็งปากมดลูกในกลุ่มสตรีแล้ว ซึ่งผลการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ส่วนดังนี้

5.1 ผลการพัฒนาสื่อ เมื่อเปิดสื่อโมชันกราฟิกให้ความรู้ในกลุ่มสตรีเพื่อป้องกันภัยร้ายจากโรคมะเร็งปากมดลูก ผู้ชมจะเห็นชื่อเรื่องในส่วนแรกเป็นการเกริ่นก่อนเข้าชมเนื้อหา ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 ฉากแรกของสื่อโมชันกราฟิกให้ความรู้ในกลุ่มสตรีเพื่อป้องกันภัยร้ายจากโรคมะเร็งปากมดลูก

สื่อโมชันกราฟิกให้ความรู้ในกลุ่มสตรีเพื่อป้องกันภัยร้ายจากโรคมะเร็งปากมดลูก แสดงให้เห็นถึงกราฟการเสียชีวิตของคนที่เป็นสาเหตุมาจากโรคมะเร็ง ดังภาพที่ 3

ภาพที่ 3 ฉากที่แสดงให้เห็นถึงกราฟการเสียชีวิตของคนที่เป็นสาเหตุมาจากโรคมะเร็ง

สื่อโมชันกราฟิกให้ความรู้ในกลุ่มสตรีเพื่อป้องกันภัยร้ายจากโรคมะเร็งปากมดลูก แสดงให้เห็นถึงภัยร้ายจากมะเร็งปากมดลูก ดังภาพที่ 4

ภาพที่ 4 ฉากที่แสดงให้เห็นถึงภัยร้ายจากมะเร็งปากมดลูก

5.2 ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้ที่ได้รับชมสื่อโมชันกราฟิกเรื่องภัยร้ายมะเร็งปากมดลูกในกลุ่มสตรี เมื่อหลังจากเปิดสื่อโมชันกราฟิกให้ความรู้ในกลุ่มสตรีเพื่อป้องกันภัยร้ายจากโรคมะเร็งปากมดลูกให้ผู้ชมที่เป็นผู้หญิงที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 351 คน ในตำบลหนองปากโลง อ.เมือง จ.นครปฐม สรุปผลได้ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้ที่ได้รับชมสื่อโมชันกราฟิกเรื่องภัยร้ายมะเร็งปากมดลูกในกลุ่มสตรี

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม		
	ค่าเฉลี่ย	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	เชิงคุณภาพ
1. ด้านเนื้อหาของสื่อ			
1.1 ความสอดคล้องของเนื้อหากับวัตถุประสงค์	4.76	0.55	ดีมาก
1.2 สื่อสามารถถ่ายทอดเรื่องราวได้เข้าใจ	4.87	0.57	ดีมาก
1.3 ปริมาณเนื้อหา มีความเหมาะสม	4.65	0.56	ดีมาก
1.4 การดำเนินเรื่องเป็นลำดับขั้นตอน	4.67	0.54	ดีมาก
1.5 เนื้อหาเข้าใจง่ายสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์	4.88	0.55	ดีมาก

ตารางที่ 1 ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้ที่ได้รับชมสื่อโมชันกราฟิกเรื่องภัยร้ายมะเร็งปากมดลูกในกลุ่มสตรี (ต่อ)

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม		
	ค่าเฉลี่ย	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	เชิงคุณภาพ
1.6 ความน่าสนใจในการนำเสนอ	4.76	0.57	ดีมาก
1.7 ความยาวของสื่อ มีความเหมาะสมกับเนื้อหา	4.71	0.56	ดีมาก
1.8 การนำเนื้อหาไปประยุกต์ใช้ประจำวัน	4.77	0.54	ดีมาก
สรุปรวมด้านเนื้อหาของสื่อ	4.76	0.56	ดีมาก
2. ด้านข้อความ			
2.1 ความน่าสนใจของสื่อข้อความ	4.71	0.56	ดีมาก
2.2 ข้อความสื่อความหมายชัดเจน	4.66	0.55	ดีมาก
2.3 ขนาดของข้อความมีความเหมาะสม	4.76	0.53	ดีมาก
2.4 ระดับความเข้าใจของภาษา	4.67	0.54	ดีมาก
สรุปรวมด้านข้อความ	4.70	0.55	ดีมาก
3. ด้านรูปภาพ			
3.1 ความชัดเจนของรูปภาพ	4.67	0.57	ดีมาก
3.2 ความน่าสนใจของสื่อรูปภาพ	4.64	0.56	ดีมาก
3.3 รูปภาพสื่อความหมายชัดเจน	4.66	0.55	ดีมาก
3.4 ขนาดของรูปภาพมีความเหมาะสม	4.76	0.53	ดีมาก
สรุปรวมด้านรูปภาพ	4.68	0.55	ดีมาก
4. ด้านเสียง			
4.1 เสียงของตัวละคร	4.76	0.53	ดีมาก
4.2 เสียงดนตรีประกอบ	4.77	0.54	ดีมาก
4.3 เสียงที่ใช้สอดคล้องกับภาพและเนื้อหา	4.76	0.55	ดีมาก
สรุปรวมด้านเสียง	4.76	0.54	ดีมาก
5. ด้านการออกแบบ			
5.1 การเคลื่อนไหวเหมาะสมกับเรื่อง	4.72	0.53	ดีมาก
5.2 ฉากประกอบสอดคล้องกับเนื้อหา	4.76	0.53	ดีมาก
5.3 ความเหมาะสมของแสงและเงา	4.76	0.55	ดีมาก
สรุปรวมด้านการออกแบบ	4.75	0.54	ดีมาก
สรุปรวมทั้งหมด	4.73	0.55	ดีมาก

จากตารางที่ 1 ผลการประเมิน พบว่าผลการประเมินสรุปรวมทั้งหมดอยู่ในระดับดีมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.73 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.55) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านเนื้อหาของสื่อ มีผลการประเมินอยู่ในระดับดีมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.76 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.56) ด้านข้อความมีผลการประเมินอยู่ในระดับดีมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.70 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.55) ด้านรูปภาพมีผลการประเมินอยู่ในระดับดีมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.68 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.55) ด้านเสียงมีผลการประเมินอยู่ในระดับดีมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.76 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.54) ด้านการออกแบบมีผลการประเมินอยู่ในระดับดีมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.75 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.54)

6. บทสรุปและข้อเสนอแนะ

งานวิจัยนี้ได้พัฒนาสื่อโมชันกราฟิกเรื่องภัยร้ายมะเร็งปากมดลูกในกลุ่มสตรี โดยใช้ทฤษฎี SMCR ของเบอร์โล ผลการประเมิน พบว่าผลการประเมินสรุปรวมทั้งหมดอยู่ในระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.73 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.55 สามารถสรุปได้ว่าสื่อโมชันกราฟิกเรื่องภัยร้ายมะเร็งปากมดลูกในกลุ่มสตรีที่พัฒนาขึ้น สามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถทำให้ผู้ชมเข้าใจในภัยของมะเร็งปากมดลูกได้ระดับดีมาก

ข้อเสนอแนะ ในการพัฒนาสื่อครั้งต่อไปอาจจะทำการเปรียบเทียบสื่อหลากหลายช่องทางตามองค์ประกอบของมัลติมีเดีย เพื่อให้ครอบคลุมสำหรับผู้ชมที่มีอายุแตกต่างกัน ซึ่งจะมีผลต่อการสนใจและเข้าถึงเนื้อหาของผู้รับชม

7. เอกสารอ้างอิง

กิดานันท์ มลิทอง. (2536). **เทคโนโลยีการศึกษาร่วมสมัย**. กรุงเทพฯ : ภาควิชาโสตทัศนศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ชลศณีย์ คล้ายทอง.(2558). **มะเร็งปากมดลูก**. ค้นเมื่อ 17 พฤศจิกายน 2558. ค้นจาก <http://haamor.com/th/มะเร็งปากมดลูก>

ทีมงาน honestdocs.(2558). **Top 10 โรคร้ายเสี่ยงตายสูงสุดของคนไทย เพราะชีวิตประจำวันที่เปลี่ยนไป**. ค้นเมื่อ 16 ตุลาคม 2558. ค้นจาก <https://www.honestdocs.co/top-10-deadly-diseases-thai-people>

IT24Hrs.(2558). **เมื่อวาฬ 50 ล้านตัวอยากออกทะเล! “รูส์ฟู Flood” วิดีโอให้ความรู้เรื่องน้ำท่วมที่กำลังมาแรง**. ค้นเมื่อ 18 เมษายน 2558. ค้นจาก <https://www.it24hrs.com/2011/roosuflood-video-infographic-thaiflood-54/>